

alle hens

maandblad voor de Koninklijke marine – april 1988

P.O. Box 16, 4 3

MARINE MET VIER SCHEPEN NAAR AUSTRALISCHE 'BIRTHDAY PARTY'

De Koninklijke marine is in de tweede helft van dit jaar met vier schepen in Australië present bij de herdenking van het feit dat in 1788, de eerste groep Engelsen zich op dit continent vestigde en daarmee de grondslag legde voor het hedendaagse Australië. Het kwartet marineschepen dat de reis naar het verre zuidelijke continent gaat maken zal bestaan uit het luchtverdedigingsfregat Hr. Ms. Witte de With (vlaggeschip), de standaardfregatten Hr. Ms. Kortenaer en Jan van Brakel, alsmede het bevoorradingsschip Hr. Ms. Zuiderkruis.

Met een kleine duizend opvarenden steken de schepen op 1 augustus in Den Helder van wal. Na de passage van het Suezkanaal zullen voor informele bezoeken Jeddah (Saoedi-Arabië), Bombay (India), Djakarta en Surabaya (Indonesië) worden aangedaan om vervolgens door te stomen naar Sydney (Australië). In het kader van de festiviteiten rond de 'Bicentenary' nemen de marineschepen hier deel aan een vlootshow.

Oefening

In de eerste helft van oktober is het marinesmaldeel van de partij in een grootscheepse oefening met de Australische marine, waarvoor ook de marines gevraagd zijn van de andere landen die naar de Australische 'birthday party' komen. Zoals het er nu uitziet komen er marineschepen van zeker twaalf landen naar Australië. En dat geeft uitzicht op een interessante multinationale oefening. 'Ik ben heel benieuwd hoe het zal gaan als ze allemaal mee zullen doen', aldus kapitein ter zee E. Bakker, momenteel chefstaf van het eskader, die in zijn nieuwe functie van commandant fregattensquadron (CFREGRON) het bevel zal voeren over het 'kleine eskader' dat ruim een maand in Australische wateren zal vertoeven. Onderweg naar Australië zal waar mogelijk geoefend worden met de mari-

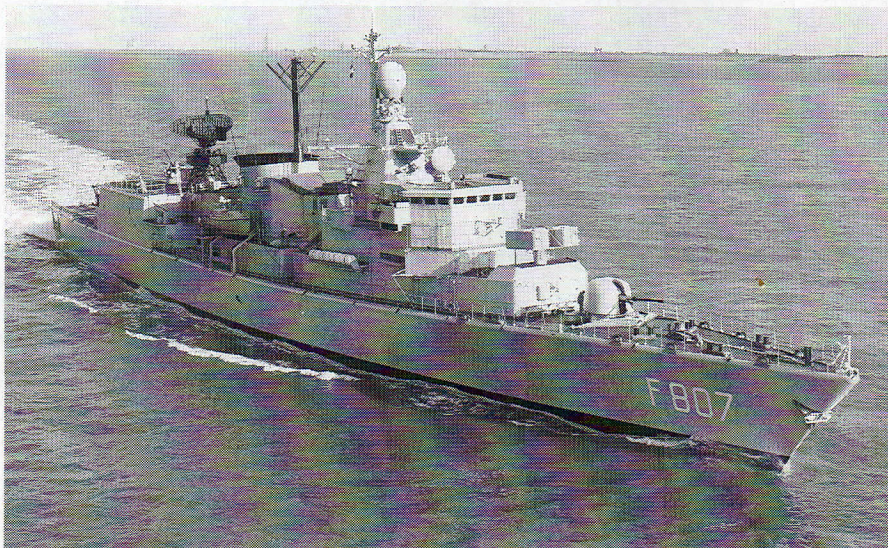
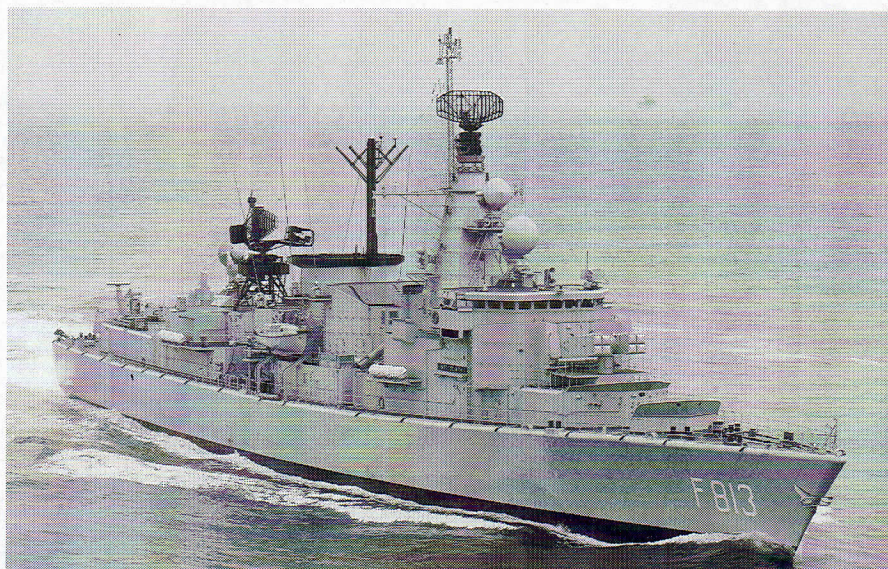
nes van landen waar het eskader langskomt. 'Maar veel tijd hebben we daar op deze reis niet voor. Het is de bedoeling dat de schepen voor kerstmis weer in Nederland terugzijn. En dat betekent dat we ook op de terugweg stevig door moeten varen', aldus kolonel Bakker. De aanwezigheid van het eskader in Australië hangt in belangrijke mate samen met het bezoek van koningin Beatrix aan het feestvierende land. De Koninklijke marine kan en mag daarom niet ontbreken. Na een wat informeel bezoek aan Welling-ton (Nieuw Zeeland) in de week na de oefening met de Australische marine, richt het eskader diens gevolgde de steven weer naar Australië voor formele bezoeken aan Adelaide en Sydney. Daarna wordt de terugreis aangevaard. De aankomst in Den Helder is gepland op 19 december. Behalve de drie fregatten en het bevoorradingsschip zal ook een 'Lockheed P3C Orion' van de Marineluchtvaartdienst bij de

Hr. Ms. Witte de With (vlaggeschip)

festiviteiten in Australië betrokken worden. De Orion zal deelnemen aan een Air Show.

Oude banden

De oude banden van de marine met dit zuidelijke continent worden hiermee weer stevig aangehaald. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Australië voor veel Nederlanders een toevluchtsoord vanuit het toenmalige Nederlands-Indië onder Japanse bezetting. Vanuit het veilige Australië strekten marineschepen, onderzeeboten en vliegtuigen tegen de Japanse overheersing. Het meest recente bezoek van de Koninklijke marine vond in 1979 plaats. Vier marineschepen maakten toen de reis. Het scheepsverband liep toen in de wandeling te boek als het 'Far East Racing Team'. 'We are having a birthday party. Will you join us?', was de essentie van de uitnodiging die Nederland een paar jaar geleden al ontving van Australië om deel te nemen aan de herdenking

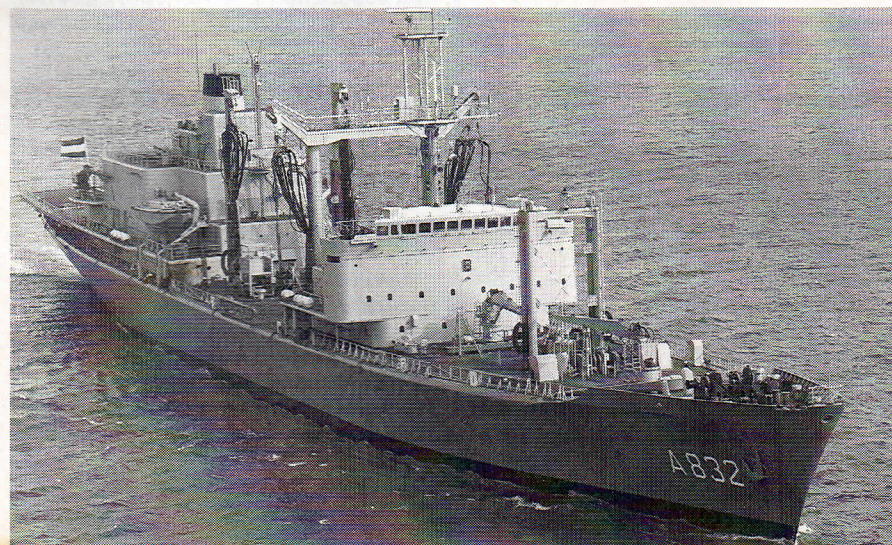
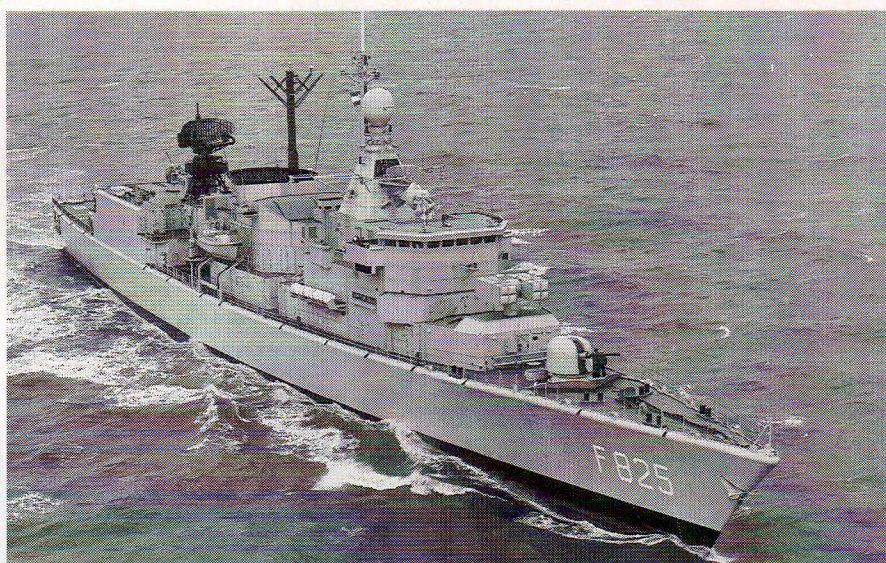

Hr. Ms. Kortenaer

van de landing van de eerste kolonisten. Dat feit wordt elk jaar op 26 januari herdacht, maar dit jaar is de viering gedurende het gehele jaar merkbaar. Nederland aanvaardde de uitnodiging. Na de Tweede Wereldoorlog emigreerden zo'n 160.000 Nederlanders naar Australië. Met hun kinderen, samen ongeveer een kwart miljoen 'jonge' Australiërs, ervaren dezen 1988 sowieso als een bijzonder jaar. Voor Nederland is het de gelegenheid zich op alle mogelijke fronten te manifesteren. Aanleiding te over dus. De relatie van Nederland met het zuidelijkste continent ligt al verder terug in de historie. De vroegste geschiedschrijving van Terra Australis begint in 1606. De Nederlander Willem Jansz. exploreerde met zijn schip het 'Duijcken', een deel van de oostkust van de Golf van Carpentaria. Hij ging verscheidene malen met een deel van de bemanning aan land. Negen bemanningsleden verloren het leven bij een eerste ontmoeting met de bewoners van het gebied. Schipper Jansz. besloot noodgedwongen het land te laten voor wat het was. In zijn logboek maakte hij melding van een onherbergzaam gebied en een ongestuvige bevolking. Het aantal zoektochten naar het onbekende Zuidland groeide sindsdien snel. Eerst veel later poogden ook andere nationaliteiten het continent te verkennen. Welbekend zijn natuurlijk de wederwaardigheden

Het reisschema met te bezoeken havens ziet er, onder voorbehoud van onvoorziene omstandigheden die tot afwijkingen in het vaarprogramma kunnen leiden, als volgt uit: 1 augustus vertrek Den Helder; 14-16 augustus Jeddah; 24-29 augustus Bombay; 6-9 september Djakarta; 10-13 september Soerabaja; 24 september- 4 oktober Sydney, deelname vlootshow, 26-27 september deelname festiviteiten 'Bicentennial'; 15-20 oktober Wellington (Nieuw Zeeland); 26-30 oktober Adelaide; 2-5 november Sydney; 19 december terugkeer in Den Helder. Op de thuisreis zullen, afhankelijk van onder meer diplomatieke toestemming, nog twee nader bekend te maken havens worden bezocht.

Hr. Ms. Zuiderkruis

van een andere Nederlander Abel Tasman. Op 20 juni 1987 stak in Delfzijl op initiatief van de 'Sail Training Association the Netherlands' (STAN) de schoener Abel Tasman van wal om volgens Tasman's beschrijvingen zijn reis naar Australië opnieuw te volbrengen. In de Australische wateren nam het schip aan tal van zeilmanifestaties deel als Nederlands vlaggeschip.

Tekst: Hans van Zwet
Foto's: AVD KM